

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; 4.50
za četrt leta 1.50; 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov. v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.

Na naročbo brez priložene naročnine se upravištvo ne ozira.

EDINOST

Oglaš in oznanila se račune po 8 nov. vsakega v petito; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnine, reklamacije in inserate prejema upravištvo v ulici Carintia 25. Odprte reklamacije so prosto poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

• V Edinosti je moč.

Vabilo na naročbo.

Ob koncu prvega četrtletja opozorujemo vse one naročnike, ki so z naročnino na dolgu, da jim bomo — dasi neradi — list vstavili, ako ne store svoje dolžnosti. Vse druge naročnike pa prosimo, da o pravem času ponove naročbo, da ne bomo imeli nepotrebnih sitnosti.

Cena listu je:

za vse leto gl. 6.—
za pol leta gl. 3.—
za četrt leta gl. 1.50

Administracija „Edinosti“.

XVI. občni zbor

„Edinosti“, slovenskega političnega društva za Primorsko.

Ko se je zbralo zadostno število članov, pozdravi navzoče druženi predsednik, g. Ivan Naberger. Začetkom svojega nagovora predstavi vladnega poverjenika, gosp. koncepista Žužeka, katerega zbor se živio-klicem pozdravi. Gospod predsednik spominjal se je v prošlem letu umrlega družvenika, gosp. Jakoba Ferluge; žnjim smo izgubili uzornega moža, dobrega očeta, zvestega in navdušenega narodnjaka. Na poziv predsednika zakliče ves zbor: Slava njegovemu spominu in pokoj duši njegovej.

Ker se je družben tajnik g. Lacko Križ preselil v Zagreb, povabi predsednik prvega podpredsednika, g. prof. Mate Mandića, da prečita po rečenem gospodu sestavljeno letno poročilo. G. prof. Mandić prečita najprvo pismo g. Križa, s katerim se poslavlja od vsega odbora. Govornik omenja tudi, da ima naše političsko društvo se svojimi tajniki posebno smolo. Vsakega izgubi predčasno. Tajnikovo letno poročilo slóve:

PODLISTEK.

Na jadranskej obali.

Povest; spisal Slavoljub Dobrávec.

II.

(Dalje.)

Albino Donghi ga pa zavrne možato, kakor je le mogel, da so se mu oči odprle za dobro ped na široko:

„Pojdi, pojdi, prijatelj! Oni, o katerih misliš, da so nevarni našim težnjam, so le prenapeti, priseljeni Kranjci; ti ljudstvo zapeljujejo. Okoličani sami bi se česa takega niti ne drznili počenjati, dobro vede, da bi jim magistrat nagajal in kljuboval. Ko bi ne bilo teh priseljencev, smelo trdimo, da sta Trst in okolica v malo letih še bolj italijanska, kot Romagna. Kaj misliš, kako pa je to naše okoličansko ljudstvo? To ti je ljudstvo, ki pojde danes na sosedovo škodo delat, jutri pa na tvoje. Jaz te ljudi poznam; za goldinar jih dobiš nekaj, za petak že mnogo.“

„Ti imaš mnogo izkušnje, osobito z ženskimi spolom“, pretrže mu besedo majhen, kodrav možiček črnih las in rjavih oči. „Slišal sem, da so vse okoličanke zaljubljene v tvojo kodravo glavo“. Glasen

Slavni zbor!

Preteklo leto bilo je jako burno v političnem življenju našega naroda v Istri in Trstu. Volilni boji razburili so prebivalstvo v obeh deželah, in baš ta doba nam je dokazala, da se Slovani posebno v Istri bolj in bolj zavedajo in da vsled tega tudi čedalje bolj odločno stopajo na noge. Čim večja je narodna zavest našega naroda, tem večji so vspehi našega boja za narodne, v zakonu in ustavi zajamčene nam pravice. V zadnjih letih se je to najsičajnejše dokazalo. Mnogo občin, ki so bile prava trdnjava italijanstva, prešle so v naše roke. Narod naš se je na mnogih krajih otresel nenaravnega italijanskega gospodstva, ter si na voliči izvojeval pravice, katere so mu kratili nasprotniki naši. Dva glavna uzroka sta bila, da se je tako dolgo in trdovratno vzdržalo italijansko gospodstvo v Istri in v Trstu. Prvi vzrok je bil premalo razvita narodna zavest mej slovenskim življenjem, in drugi: slabe in neugodne gospodarske razmere, v katerih živi, in katere so ga pahnile v denarno odvisnost od premožnejših italijanskih nasprotnikov. Ta dva nedostatka pozna tudi naše društvo, ter si prizadeva po svoji moči odstraniti ja in popolniti, kar je pomanjkljivega. V dosego te svrhe služi se listov „Edinosti“ in „Naše Sloge“, ki si oba neumorno prizadevata buditi narod, ter mu jasno in točno kažeta pot, po kateri naj hodi, da si pribori svoje pravice. Kar smo do sedaj dosegli v tem obziru, zapisati treba tema listoma in še posebno „Naše Sloge“ v zalogo.

A bolj ko pisana, prime se človeka živa beseda, zato je politično naše društvo hotelo sklicati dne 23. junija p. l. v okraju Pazinskem narodni tabor, ter storilo v to ime vse potrebne korake. Na taboru bi se bilo razpravljalo o najimennitnejših državljskih pravicah in dolžnostih t. j. o volitvah; pretresala bi se bila pa tudi narodno-

gospodarska vprašanja, preiskovali vzroki propadanja našega gospodarstva, ter navedli pripomočki, kako bi se to zopet povzdignilo. Na taboru v Pazinu bi se bilo končno govorilo tudi o uradnem jeziku v c. kr. uradih v Istri, v katerih kljub ogromnej večini slovenskega prebivalstva, gospodujeta vendar le izključljivo italijansčina in nemščina. Zahtevalo bi se bilo, da se uvede slovenščina in hrvaščina v c. kr. sodišča, v c. kr. finančne in poštne urade, da se v naših krajih nastavlja edino le uradniki, večji našega jezika, ki bodo naš narod umeli, mu v njegovem jeziku soditi, ter mu v njegovem jeziku pisati plačilne naloge itd., kakor delajo z italijanskimi sodeželani. Ker so se bližale volitve v deželni zbor je c. kr. politična oblastnija z odlokom od 22. junija 1889 št. 201 odbila našo prošnjo, ter prepovedala tabor, utemeljujoč ta svoj odlok s tem, da je narod že vsled volilnega gibanja preveč razburjen, ter da bi lahko nastali resni nemiri.

Za deželnozbornske volitve v Istri se nam je bilo posebno pripravljati, ker smo znali, da se naši nasprotniki služijo vseh sredstev, da bi si ohranili umeteljno večino v zboru in gospodarstvo v deželi. Društvo je poslalo prošnjo na c. kr. namestništvo, da naj se premene volilne liste na podlagi volilnih list za občinske volitve. Ker so bili volilni dnevi na otoku Krku jako neugodno razpisani, prosilo je društvo, naj se ti premene in se volilnim komisarjem postavi mesto g. Lasciaka, — katerega nasprotstvo proti Slovanom je v obče znano, — gospod okrajni glavar sam, ali pa kateri drugi pravičen in nepristransk uradnik. Prošnja ni bila povoljno rešena. Vsled dogovora z volilnimi možmi na Lošinju in Krku odstopil je gosp. dr. Trinajstić od svoje kandidature na korist g. Seršiću, ki je bil tudi izvoljen.

Izid deželnozbornskih volitev v Istri je v obče znan. V kmetskih občinah izvo-

ljeni so nastopni: za politični okraj Koperski prof. g. Spinčić in bužetski načelnik g. Frane Flego; za pol. okraj Pazinski gg. d.ri Dukič in Laginja; za pol. okraj Voloski gg. Jenko in Mandić in za pol. okraj Lošinski g. dr. Volarić in g. Dinko Seršić.

V tej skupini imamo odločno večino, zatorej nam pripada tudi en deželni odbornik. Kot tak je izvoljen gosp. prof. V. Spinčić. V mestih so izvoljeni ti le gg.: dr. Andrija Stanger za mesta Kastav, Volosko, Lovran in Mošćenice, a za mesta Pulj-Vodnjani bil je izvoljen okrajni glavar gosp. vitez Conti, kojega je naša stranka priporočila in zmagala. Posebno hud boj je bil za zunajne občine Puljske, kjer so Italijani zmagali, ker so se udeležili volitve delalci tamošnjega arsenala proti nam in ker so zapeljani volilci pravoslavne občine Peroj glasovali z njimi. Proti volitvam v Pulji uložen je bil utok dne 10. julija 1889.

Ta volilna doba v Istri nas navdaja z najboljšimi nadami za prihodnost. Ako bode vsak zaveden narodnjak vršil svojo patrijotično dolžnost, ter svoje manj zavedne rojake vzbujal v narodnem in gospodarskem obziru, dosežemo v najkrajšji dobi svoje pravice in popolno ravnopravnost z Italijani.

Sredi oktobra prošlega leta bile so volitve v Trstu. Tu so nam še neugodnejša tla, nego v Istri. Italijanski naši nasprotniki so dobro organizovani, ter imajo od davna gospodstvo v svojih rokah, tako, da se je celo c. kr. vlada uživala v to idejo, da tu morajo neomejeno vladati le Italijani. Italijani se v Trstu dele na vitez v konservativce in liberalce; obe stranki ste nam pa v narodnem oziru enako sovražni, zato se naše društvo ni moglo spustiti s konservativci v dogovore in se rajše ni vdeležilo volitev v mestu. Vso svojo pozornost je obrnilo pa na okolico, katero si hočejo Lahi osvojiti. V vseh

krohot se je odmeval po sobi, tudi Albino Donghi se je smejal. Taki pokloni so mu vidno prijali.

„I, kaj misliš, da „ščave“ ne znajo ljubiti? Še kako? Oni dan sem videl zopet jedno prav lepo. Kar je res, to je res: lepe, jako lepe so okoličanke.“

„Pa ni bila menda tista, ki te je tožila, kakor si nekdanj pripovedoval. Menda si vendar pametnejši postal. Albino, povej povej, kako sta se pobotala pred sodiščem!“ draži ga omenjeni dolgoveznik ter utrinja cigaretko ob rob mize, vedno sukajoč ob čopku na koncu brade.

„E, molči klepetalo, p . . . , kaj me dražiš s tem!“

In „lepi“ Albino umolkne, kakor osramočen; pa ne zato, ker se je prenaglil, rekši prijatelju tako nespodobnost, kajti to je v laških intimnih družbah skoro neizogibno, pa brez posebnih posledic; Albino je umolknil zato, ker ni hotel pripovedovati onih „sitnosti“. Prijatelji so si pa kar v pričo njega jeli pripovedovati o onem „sitnem“ dogodku. Mej neko brdko okoličanko in „lepim“ našim rene-gatom se je bila začela neka „malenkost“. Nesrečna in prezaupljiva deklica dala se je zapeljivcu prevartiti. Prišli so nasledki

pregrešne ljubezni in potem v takih slučajih neizogibni, sramotni prizori pred sodiščem.

„Toda brez zamere, Albino! Hudo je bilo, pa kaj hočeš, minilo je!“ S temi besedami so ga prijatelji zopet zdramili iz neprijetnega molčanja.

„Saj ne veste, kaj mislim, ker mi ne pustite vsega povedati, segajoči mi v besedo. Zdaj vem zopet za jedno. To vam je obrazek, to; in pa stas! To je zares krasota. Ti Umberto si jo videl oni večer na plesu našega društva. Ni res morda?“

„Da, videl sem jo; Olga jo nazivlje oni starec. Njen oče je menda, kaj neki? Ti moraš vedeti, Albino?“ Odgovarja mu človeče upalih lic in dolgih, velikih ušes.

„Ali si morda pričel že tudi na to svoje oblegovanje, ha, ha, ha! smejejo se prijatelji Albinu, ki je zelen same jeze, da ga nocoj tovariši v vsem prestregajo. Navadno velja pač le njegova.“

Ker je bilo že pozno, presele se naši „tički“ iz gostilne v kavarno, kjer pa neso bili več tako sami, zato so se tudi kmalu razšli.

III.

Če že ne najlepša, vendar jako prijazna je tržaška ulica „na lepem razgledu“.

Prehod izmed okoličanskih bolj nizkih hišic mej tako veličastna, visoka poslopja, ta prememba prija opazovalcu nenavadno. Pogled tja na odprto morje, ta pogled je že po dnevi zanimiv, kaj še le po noči, ko se včasih morska gladina blišči v nebrojnih lučih ribičev, krožečih sem ter tja; pogled na bližnjo železniško postajo je tudi interesanten, kakor malokje; prihajajoče in odhajajoče vlake, srečavanje in obračanje lokomotivov gledaš lahko tako, kakor v kakem rimljanskem amfiteatru. In po noči to žvižganje, ta ropot, ta šum iz bližnjega mesta, kakor tudi s kolodvora! Veličasten in zajedno po domoljubnem ponosu vzvišen je tudi pogled na mestni grad. Napolnjuje človeka z opravičeno zavestjo in nado: če je treba, naša slavna Avstrija obrne tudi ogenj in bombe bruhajoča žrela topov proti sovražniku, ki preti pogubiti našo srečo, našo milo domovino.

Zvečer ni ulica „na lepem“ razgledu močno obljudena, le v pomladanjem in jesenskem času ima več sprehajalcev. Ako ne bi bila ulica za jedno tudi vožnja cesta, bil bi zvečer po njej, rekel bi, skoraj sveti mir. Že nekaj dni brisala je todi ostra burja, mrzlo je bilo, da človek kmalu

okrajih postavilo je svoje kandidate, obče spoštovane in v narodu priljubljene može. Politično društvo se je dogovarjalo z vsemi odličnimi okoličani glede volitev, ter je nagovarjalo, naj uče narod o njega pravicah in naj ga svare pred Lahij. Odbor je vabil okoličanske odličnjake k svojim sejama, da se natanko dogovore o volitvah ter izdelajo načrt delovanja. Sklicani so bili trije volilni shodi, na Proseku, na Opčinah in pri Lovcu, na katerih se je zbralo mnogo volilcev, ter se je živo razpravljalo o volitvah. Izid mestnih volitev je znan. V Rocolu in na Opčinah sta propala naša kandidata, in štirje so zmagali. Rodoljubi v okolici naj razmišljajo o uzrokih tega poraza v dveh volilnih okrajih in delati nam bode z združenimi močmi na to, da prihodnjič povsod zmagamo. Na tem mestu bodi hvala izrečena vsem onim požrtvovalnim možem v okolici in v Istri, ki so delali za našo stvar, ter nam pripomogli do onih uspehov, katere smo ob lanskih volitvah dosegli. Konečno mi je sporočati, da je odstopajoči odbor uredil tudi razmere lista „Edinost“, kateremu je v gospodu M. Cotiču pridobil stalnega in vestnega urednika. List se v vsakem oziru boljša; želeli bi bilo, da tudi narod naša prizadevanja spozna, ter nas z obilno naročbo na list podpira. Samo ako združeno in sporazumno delamo, bomo dosegli postavljeno si svrhu. Imejmo torej vedno na mislih naše geslo: „V edinosti je moč!“

Poročilo to odobri se brez ugovora in jednoglasno.

Blagajnik A. Škabar prečita zatem svoje poročilo. Poročilo kaže, da je imelo društvo v preteklem družbenem letu 259 gl. 33 kr. dohodkov in 231 gl. 12 kr. stroškov, da ostane torej v blagajni 28 gl. 21 kr.

Gg. dr. Vitezič, Nabergoj, Žitko in Sancin (Drejač) izrekli so neke nasvete glede točnejšega pobiranja družtevne. Poročilo se je jednoglasno odobrilo.

Ob točki „posamični predlogi in želje“ vnel se je živahen, deloma zelo živahen razgovor.

Prvi se k besedi oglasi gosp. Drag. Martelanc. Ta gospod meni, da je potrebno, da se cena za razprodajo lista „Edinost“ zniža vsaj na 4 kr. za izvod. Ubogi okoličani se ne morejo naročiti na list, ker jim ni moči kar naenkrat žrtvovati par goldinarjev; pač pa si kupujejo posamične liste. Da se mej temi ljudmi list še bolj razširi — kar bi močno pospeševalo probujo narodne zavednosti —, treba je torej ceno listu znižati. Potem meni govornik, da bi jako dobro bilo, ako bi se list prodajal tudi po tobakarnah okolič. Slednjič meni, da bi vsak ud moral

ne bi smel glave pokazati izpod strehe; nocoj pa je pričakovati tihe in mirne, četudi nekoliko mrzle noči. Mrak je še in ljudje hodijo v prodajalnice ter zopet domov. Revni delalec ima pač stoprav pozno zvečer čas, da povečerja. Velikej in odličnej prodajalnici, ki ima na čelu napis „Giov. Donghi“ od zlatih črk, razsvetljena so z raznimi jestvinami preobložena okna. Vrata se odpro in v prodajalnico stopi preprosta okoličanka deklica, kojoj je moralo biti kacic osemnajst let. Lepi obrazek jej kar zagori prav tja v same rmenice lasce, videčej toliko nališpanih trgovskih pomočnikov, ki so večinoma, ostavivši svoje delo, željno upirali vanjo svoje oči. Skoro sram bi jo bilo, da ni že od mladih let navajena hoditi sem kupovat najpotrebnejše hrane. Kmalu se zopet poslovi in odide urno proti domu v Rojan. Kakor je brzo stopala, da jej je kar sape nedostajalo v burno dvigajočih se prsih, vender jo je rezal nekdo za njo še hitreje. Kmalu sta bila skupaj. Možka postava, zavita v dolgo zimsko suknjo, stegne roko in jo potrka po rami: (Dalje prih.)

na to gledati, da pridobi društvu „Edinost“ novih udov, kajti zanimanje za to prekoristno društvo bilo je do sedaj povsem nezadostno.

Prof. Mandić pojasnjuje finančno stanje lista in se odločno upira predlogu, da bi se cena listu znižala in tudi se ne strinja s predlogom, da bi se list po okoličici prodajal. Meni namreč, da pri razprodaji ostaja del dohodkov v žepu prodajalcev. Posebno zlo je pa to, da ni nikoli vsega denarja skupaj. Njega misel je, da bi bilo bolje, ako se ljudje naroče na list: če ne more en sam, pa dva, trije, ali več skupaj.

Predsednik Nabergoj razume prav dobro dober namen Martelančevega predloga. Ali uvažajoč materialno stanje lista, tudi on ne bi bil zato, da se cena listu zniža. Za razprodajo po okolici bi on bil, toda pridobiti bi bilo treba taci razprodajalcev, ki bi posel ta opravljali le iz rodoljubja. On je torej za to, da se napravi ta poskus. Z veseljem pa pritrdi menenju g. Martelanca glede nabiranja novih udov. Ako bi se vsak član potrudil, da pridobi vsaj še jednega novega člana, narastla bi zdatno moč društva in njega upliv po okolici. Govornik predlaga, da se zadeva razprodajanja prepusti novemu odboru.

Ta predlog se je vzprejel, ko je g. Martelanc umaknil svoj predlog.

Gg. Martelanc, Sancin in Godina izjavijo takoj, da prevzamejo brezplačno razprodajo lista.

G. A. Truden graja potem nekatere mestne gospode, ki bi prav lahko žrtvovali naročnino za list; a na list neso naročeni, češ: „vsaj ga čitam v kavarni ali v čitalnici“.

G. dr. Vitezič pravi, da je politično društvo „Edinost“ namenjeno tudi Hrvatom po Istri, da bi torej društvo moralo na to gledati, da tudi Hrvate privabi v svoj krog. Sploh je to velika nesreča, da ne delamo zajedno.

G. prof. Mandić odgovarja, da je društvo že v lanskem letu postavilo tudi za Istro svoje poverjenike. Prihodnjemu odboru je treba prav toplo naročiti, da vso svojo pozornost obrne tužnej Istri.

G. Godina priporoča prihodnjemu odboru, da stori potrebne korake, da se uvedejo slovenske tiskovine za vse stroke javnega življenja. On sam porabi nad 100 menjic na leto, a vporablja mora laške, ker slovenskih ne dobi. Tudi g. Sancin omenja, da gospodarsko društvo v Skednju vporabi nad 200 taci tiskovin.

G. Mandić, odgovarja, da se je družben odbor v tem pogledu že trudil, osobito pri poštni direkciji, toda brez uspešno. Govornik meni, da ne ostane družega, nego da se naši državni poslanci za to požejejo.

G. Sancin se dotakne jako važnega vprašanja: nameščenja notarja v Trstu, ki bi bil našemu jeziku popolnoma vešč.

Predsednik Nabergoj pojasnjuje vse dosedanje napore v tej zadevi. Pod ministerstvom Auerspergovim bilo je jedno notarsko mesto izpraznjeno. Na govornika gorko in energično priporočilo imenovan je bil slovenskega jezika popolnoma zmožen prosilec: dr. Oliv iz Ajdovščine. A kaj smo imeli Slovenci od tega? Nič, prav nič, kajti izneveril se nam je in postal italianissimo kakor vsi drugi. Pri zadnji aperturi imenovan je bil zopet Slovenec in celo sin slavnega slovenskega pesnika Vesela-Koseškija. Ali tudi ta mož nas je prevaril. Ko je govornik nekoč od tega notarja zahteval, da mu sestavi slovensko kupno pismo, odrekel mu je gospod notar. Podpis bi še legalizoval slovenski, družega pa ne. Šel je govornik potem k sodišču, kjer so mu radi in po njega volji napravili to pismo. Govornik priporoča ljudstvu, da se pri majhnih prodajah (menda pri vrednosti do 200 gl.) obrnejo direktno

do sodišč. Tam se jim bode rado ustreglo in brez posebnih stroškov.

Gosp. A. Truden govori ostro proti postopanju poštne direkcije; apeluje na navzoča državna poslanci, gg. dr. Vitezič in Nabergoja, da o priliki budgetne debate ne zabredeta v morje oportunitizma, ampak, da brezobzirno odkrijeta naše rane. Ne klub je prva, ampak volja in korist naroda.

G. dr. Vitezič omenja glede nameščenja notarjev velikega nedostatka, da nemamo svojih sposobnih prosilcev. Drugorodni preskrbe si kako spričevalo o zmožnosti našega jezika in dobe službe; v resnici pa ne znajo tega jezika in če ga tudi znajo, se nam pa izneverijo. Pravi sicer, da je pri budgetnej debati zbog velikega števila govornikov težko priti do besede, ali če bo mogoče, hoče po najboljši svoji moči zastopati želje volilcev svojih.

Kot privaten človek odobruje g. Nabergoj povsem nazore gosp. Trudna, a druga je, ako si človek parlamentarne homatiije od bližje ogleda. Tu odločuje sto in sto faktorjev. Tu je vse goljufivo. Sploh je sedanji položaj tako zmeden in zamotan, kakor že 20 let ni bil. Res je, da tudi se sedanjo vlado ne moremo biti zadovoljni. A naša največja nesreča je, da smo razkosani na 6 kronovin. Vsaka dežela brani svojo avtonomijo — narodnej stvari je pa taka avtonomija na kvar. Pripoznati pa vender mora, da nam je sedanja vlada nekoliko bolj naklonjena, nego so bile prejšnje. Ali — kakor rečeno — razmere so v tem trenutku tako nejasne, da niti ministerstvo samo ne ve, pri čem da je; niti ministerstvo samo ne ve, se bo li vzdržalo, ali ne. Govornik bi označil sedanji položaj kot nekako prehodno stanje. Res je, da ob periferiji za nas skoro ne more biti slabše, a za središče naše smo pa vender le mnogo pridobili („Središče“ je pa v svoji „sreči“ pozabilo na nas. Op. ured.) Iz Hohenwartovega kluba ne kaže izstopiti, ker posamičen poslanec ne more nič doseči. Po poti kluba se vsaj v malem kaj doseže. Veliki vspehi so pa odvisni od večine parlamenta. Toda resnica je, da je vsa sedajna večina nezadovoljna. Ako kaže prestopiti v opozicijo in ako volilci tako zahtevajo, mora poslanec, ali vgoditi želji tej, ali pa — če se ne strinja z menenjem volilcev — položiti svoj mandat. Toda po govornika menenju sedaj ne kaže storiti odločilnih, usodepolnih korakov. Najboljše je, da počakamo do prihodnjih volitev. Radi nejasnosti položaja odložil se je tudi v Ljubljani nameravani shod poslancev, kajti v tem trenutku ne bi bilo mogoče sestaviti prepotrebuega skupnega programa.

G. Truden povdarja, da Slovani ne morejo biti zadovoljni s postopanjem Hohenwartovega kluba, ki hodi za vlado „durch dick und dünn“. Tudi on ni proti temu, da se počaka do prihodnjih volitev, a potem pa naj poslanci skličejo svoje volilce in tudi uvažujejo voljo teh poslednjih.

Dr. Vitezič pritrdi menenju gosp. Nabergoja, ker je res, da posamičen poslanec ne more nič doseči. Govornik je bil vedno za to, da se združijo slovenski in hrvatski poslanci, a do sedaj ni prodrli se svojim menenjem. Po volitvah pa bode vsakako treba stvari preustrojiti.

G. Nabergoj se nikakor ne čuti žaljenega, ampak še veseli ga, da se mu pove menenje volilcev. S Hohenwartovem klubom pa tudi poslanci sami neso povsem zadovoljni.

Ker se nikdo več k besedi ne oglasi, preide zbor k zadnji točki: volitvi novega odbora G. Drag. Martelanc predlaga, da se voli z aklamacijo. Predlog ta je bil vzprejet jednoglasno. V odbor so bili voljeni: Ivan Nabergoj predsednik, Cotič M., Kljun J. M., Mandić M., Mankoč

Ivan, Škabar A., Turk J., Truden Anton, Vatovec I. M., Živic V. M., odborniki. Za namestnike: Hrovatin Miha, Martelanc Ivan, Martelanc Dragotin, Nadlišček Štefan, Sancin A. (Drejač), Žitko Franjo.

Predsednik Nabergoj se zahvali v imenu vsega odbora na skazanem zaupanju in obojblja da bode odbor vse svoje moči napel, da brani pravice naroda slovenskega. Z fakti hočemo odbiti sumničenje, ki leti z mnogih strani na nas, dejansko hočemo dokazati, da smo zvesti veri, cesarju in narodu.

Zborovanje se je zaključilo se živio-klici na Nj. Veličanstvo.

Takoj po obnem zboru konstituiral se je odbor in si izbral za I. podpredsednika g. M. Mandića; za II. podpredsednika g. V. M. Živica; za tajnika g. M. Cotiča; za blagajnika g. Ant. Škabarja.

Politični pregled.

Notranje dežele.

14. aprila se je na Dunaju zopet sešla češko-nemška pravna konferencija. Sklenili so, da morajo obravnavanja ostati tajna. Druga seja je bila istega dne na večer. Dognali so dogovore glede postavnih načrtov o deželnem šolskem svetu in o minoritetnih šolah.

Neue Fr. Presse“ piše o češko-nemški spravi: „Načrt za pravno poslopje je sicer dogotovljen, ali poslopje samo ne stoji še; ako pa pomislimo na nasprotstvo Mladočehov in na vse ono, kar so pridodali Staročehi, odkar se je podpisal pravni zapisnik, prepričani smo, da je še dolga pot do zvršetka. Značilno je, da je takoj prva predloga o deželnem volilnem redu prouzročila difference, valed katerih so morali sklicati pravno konferencijo v zopetno posvetovanje. Sedanji sestanek naj uvažuje vzroke, radi katerih se po državno-zborskeji večini predlagana razvrstitev volilnih okrajev ne more vzprejeti kot posledica dognane sprave. In če tudi bodo premagali vse težkoče, ostalo bode delo vender-le nepopolno, dokler se ne premeni mer vladine politike, kajti dosedaj neso izveli konsekvencij te sprave. Razširjenje česke sprave do avstrijske je potrebno, ali bojimo se, da bode trebalo še marsikake konferencije, predno bode to delo dovršeno.

Kdor zna med vrstami čitati, razumel bode prav lahko zmisel besedi Dunajskega svetovnega lista. Ako bi hoteli ugoditi nameram tega židovskega lista, bilo bi tako početje usodepolno za nas Slovane, usodepolno za avstrijsko državo in osobito usodepolno za nižje slojeve ljudstva — obrtnike in rokodelce. Kapitalistiška stranka hoče gospodovati, izsesavati hoče ubogo ljudstvo, bogatiti se hoče brezvestno in brutalno židovstvo. Neizogibna posledica temu bi bil propad krščanskega prebivalstva ki reprezentuje veliko večino — propad v materialnem in moralnem obziru.

Iz Prage javljajo, da je državno pravdnistvo konfiskovalo po mladočeskem klubu izdano brošuro: „Resnica o spravi.“

Pogreb umrlega škofa Solnograškega Ederja bil je veličasten. Udeležili so se ga vsi dostojanstveniki in mnogobrojno občinstvo.

Deželni zbor Moravski vzprejel je predlogo deželnega odbora o namerovanem deželnem posejilu. Po tej predlogi vzelo se bode na posodo 9 milijonov goldinarjev. Češka manjšina je predlagala, da se vzame na posodo samo 6 milijonov, ker bi taka svota popolnem zadostovala. V generalnej debati zagovarjali so predlog manjšine poslanci Bubela, dr. Začek in dr. Fanderlik. Dr. Začek je

rekel, da je potreba tega posojila posledica slabega gospodarstva večine. Delalo se je jako neracijonelno dolgove; konverzija zemljišno-odveznega dolga bi se bila lahko že davno izvršila. Moravska je češko-slovanska dežela: ako govorimo o interesih te dežele, govorimo o interesih češko-slovanskega prebivalstva. To stanje je nezno in bati se je silovitega prevrata, kateri bode pripomogel večini dežele do nje pravice.

Agitacija za uvedbo neposrednih volitev v kmečkih občinah se širi. Nedavno je Tirolsko kmetijsko društvo državnemu zboru predložilo petico v tej zadevi. Toda malo je upanja, da bi že v tem zasedanju o tem obravnavali, kajti budgetna debata in posvetovalja o Galijske zemljišne odvezi in nekaterih družih, železnice se tikajo postavah zahtevala bode obilo časa.

Dne 24. t. m. snide se v Karlovcu srbski cerkveni kongres. Kongres šteje 75 odposlancev. „W. Allg. Zeitung“ javlja, da bode patrijarhem najbrže izvoljen vladni pristav, škof Temešvarski Jurij Branković.

Vnanje države.

„Politiki“ pišejo iz Peterburga: Večina ruskih časnikov meni, da bi bila glede balkanskega vprašanja sprava Rusije z Nemčijo lažja, nego z Avstrijo, kajti gospodarski interesi Rusije se nikjer ne križajo z onimi Nemčije, dočim je vzhodna politika Avstrije veliko napotje Rusiji, katero napotje bi bilo težko odpraviti. Radi tega bi pa bilo pravo, odkritosrečno prijateljstvo Rusije z Nemčijo le tedaj mogoče, ako bi ta-le poslednja hotela v zvezi z Rusijo preprečiti napredovanje Avstrije na balkanskem poluotoku. Včasih pa mislijo ruski časnikarji vender-le tudi na spravo z Avstrijo. Dalo bi se — tako menijo — omejiti in določiti območje obeh držav na balkanskem poluotoku. Ako bi do tega prišlo, bi Rusija Nemčije več ne potrebovala, kar bi jej bilo jako prikladno, kajti Rusija mora železni dobrih odnošajev z Francozko. Vsim tem časnikarskim pojavom pa stoje nasproti istine: da oficijelna Rusija nema volje ostaviti politiko „proste roke“; da je Nemško-Avstrijsko sporazumljenje po izjavah Caprivija in Kalnokyja na novo vtrjeno in da Nemčija prepušča Avstriji prosto roko glede balkanske politike. Po vsem soditi, ostalo bode torej za sedaj vse pri starem.

Ruggero Bonghi piše o Bismarcku in njega padcu sledeče: Glavni vzrok je razlika duševnih lastnosti: cesarja Viljema in Bismarcka. Bismarck značaj je paktičen, cesarjev pa mističen. Dva tako velika, zajedno pa tako različno prikrojena moža ne moreta skupno delati. Za sedaj bode ostala trojna zveza. Glavne opore tej zvezi so: pisane pogodbe vlasti in mož, ki je prouzročitelj teh pogodb. Ali ta poslednja opora se je umaknila. Zveza bode ostala, toda težavneje bode, jo vzdrževati. Posledice odstopa Bismarkovega pojavljale se bodo polagoma, a valovje, provzročeno po tem odstopu, se bode širilo.

Na kratko: nemirnih elementov bilo je dosta po Evropi, sedaj pa se jim je pridružil še jeden: volja mogočnega mladenci, katero ne bode več krotila zveza z izvedenim in zdroblim svetovalcem. Ta volja je toli silovita, da ni on sam, niti drugi ne vedo, kam ga bode prignala, bodisi po lastnem nagonu, ali pa po sili raznih dogodkov, ugodnih, ali neugodnih.

Domače vesti.

Dan poroke nadvojvodinje Marije Valerije je določen. Na izrečno željo cesarskih starišev bode poroka dne 28. julija tek. leta in sicer v Ištu na Tirolskem. Dan poroke se bode obhajal le v ožjem družinskem krogu brez posebnih slovesnosti,

zato pa ne bode nikdo navzoč od ptujih dvorov.

F. M. L. vitez Keil, poveljnik 28. pehotne divizije, šel je v pokoj.

Za možko podružnico sv. Cirila in Metoda v Trstu podaril je č. g. Fr. Svetičič 1 gld. — Pri sv. Ivanu nabralo se je dne 13. aprila v isto svrhu 1 gld. 26 nvč. — V gostilni „pri Konjički“ v Šklednju nabralo se je dne 13. t. m. 4 gld. 79 kr.

Za možko podružnico sv. Cirila in Metoda nabralo se je dne 12. t. m. v gostilni „Alla città di Trieste“ gld. 1.14. — 13. t. m. pri balincanji 75 kr.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Greti oziroma za otroški vrt v Rojanu se je nabralo v pušici v gostilni Josipa Pertota v Rojanu do dne 15. t. m. 4 gld. 74 kr.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico napravi drugo nedeljo po velikej noči, dne 20. aprila 1890. shod v Prošovicah pri Mariji na Zili v gostilni gospoda Šumija ob 3. uri popoldne. Načelnistvo vabi prav uljudno, da se tega shoda izvolijo udeležiti čestiti družbeniki in oni, ki hočejo k družbi pristopiti; sploh pa so dobro došli vsi rodoljubi slovenski in prijatelji naši.

Na korist družbe sv. Cirila in Metoda. Veliki koncert na korist te družbe bode dne 27. t. m. v gledališču „Armonia“. Danes še ne moremo prijaviti podrobnosti, a dolžnost nam je, da z ozirom na blagi namen tega koncerta že danes nanj opozarjamo naše občinstvo.

Josip Noll v Trstu. Našemu občinstvu javljamo preveselo vest, da bode pri koncertu na korist družbe sv. Cirila in Metoda sodeloval tudi slavni slovenski naš rojak, operni pevec gosp. Josip Noll. Pel bode komade iz raznih hrvatskih oper.

Nabiranja na korist družbe sv. Cirila in Metoda vrše se po mestu prav pridno. Z veseljem konstatujemo to. A ne moremo si kaj, da ne bi zopetno apelovali na rodoljubje gospode po deželi, osobito po onih krajih, kjer ni podružnic. Gospodje lahko v tem pogledu obilo koristijo, ne da bi kaj občutili. Tudi po malih prispevkih nabere se počasi zdatna zvota.

Imenovanja. Okrajni sodnik v Piranu g. Artur Fleischer je imenovan svetnikom pri tukajšnjem deželni sodišču; g. Karl Maldoner sodnim pristavom in avskultant g. Jurij Cotič okrajnim pristavom v Motovunu.

Veselica društva „Vesela“ v Šklednju obnesla se je povsem dobro. Udeležba bila je mnogobrojna. Pevec „Vesela“ peli so jako precizno; osobito je ugajal Zajčev zbor Zrinsko Frankopanka in četverospjev „Tičica gozdna“. Obe skladbi morali so ponavljati vsled burnega odobravanja. Gospodčina J. Gregoričeva deklamovala je prav dobro balado „Stara mati“. Tudi igra „Eno uro doktor“ se je igrala prav dobro in vzbujala obilo smeha mej poslušalci. Vsi sodelujoči in sicer gospodičini: Marija Gregoričeva in Marija Mozečičeva in gospodje: Lovro Sanein-Oraž, Valentin Vouk, Fran Sanein, Juri Pižan, Benedikt Godina in Ivan Gregorič imajo vsak svoj del zasluge na lepem vspehu. „Vesela“ sme biti zadovoljna tako z moralnim, kakor z materialnim vspehom veselice. Videčim, s kolikimi dobrimi močmi razpolaga to društvo nam je postalo do cela nedoumno, kako so se mogle v njem poroditi neke čudne aspiracije glede italijanskega petja. Ske denjci! ostanite značajni, ostanite nepremakljivo zvesti narodnosti svojej! S tem si osigurate ljubezen in spoštovanje vsih svojih sorojakov-okoličanov! S tisto nesrečno taktiko „šviga šviga, čez dva praga“ si ne pridobite novih, pravih prijateljev ni tu, ni tam.

Volkovi v ovčjej koži. Že večkrat smo omenjali v našem listu nesramnih napadov laških listov na slovansko duhovščino, koja je brezverskim Lahonom pravi

trn v obeh. „Mattino“, „Piccolo“, „Indipendente“, „Corriere“, „Istria“, in vsa druga lahonska golazen. služba Židovom in brezvercem, zaganjajo se liki stekli psi na slovanske duhovnike, v katerih nahajajo najstrastnejše agitatorje in panslaviste. Slovanski duhovniki opravljajo vestno dolžnosti svojega stanu, ne mešajoč se v politiko, — niti slovansko, niti laško — spodbujajo vernike h krepostnemu življenju (vsakega seveda v njega materinem jeziku); ti duhovniki, koji vsi se naučijo italijanskega jezika, da morejo laške vernike poučevati — so nesramnim lahonskim vranam „najhujše zlo“! Nedavno so mestni očetje v Trstu javno pokazali svoje pristno židovsko mišljenje in vsa časnikarska svojat povzdigovala jih je v deveta nebesa. Isti pojavi po lahonskih časopisih ponavljajo se dan na dan. Duhovščino, ki ne služi njihovim nesramnim namenom, ki ne nosi visoko iredentarske zastave, koja ne pozna strankarske strasti in nestrpnosti, po kateri se odlikujejo italijanski duhovniki v Trstu in Istri — to slovansko duhovščino grde in blaté rekoč jej, „preti indociili, indisciplinati, eranzi, profanatori del tempio, intransigenti, scamiciati, degeneri, idrofobi itd. itd. (glej „Mattino“ od minole nedelje). S tem ne kažejo samo, da so brezverci in nesramneži, ampak tudi velikansko svojo robatost in neoliko. Laška kultura vtaplja se vedno bolj v blato in smrad; tako da se sedaj izraža samo v grdenju in psovanju sv. katoliške vere in njenih ministrov. Mi se židovske svojati pri „Mattinu“ in družih lahonskih listih nikakor ne čudimo, kajti na štorih ne rasejo jabolka; iz njih smradnih ust in pokvarjenega srca ne more družega prihajati, nego strup. Obsojamo pa javno one cerkvene pastirje v Trstu in drugod, kateri se dajo vloviti strupenej vabi ter preganjajo naš jezik iz božjih svetišč, kakor se godi pri sv. Jakobu. Čudimo se tudi duhovnikom à la trebanski kaplan Pahor, ki se smatra liberalnim ter trobi v jeden in isti rog z največjimi sovražniki katoliške cerkve, a svojim volilem zabičuje, da bode varoval in branil njihova prava. Slišali smo tudi govoriti, da v nekej cerkvi v Trstu italijanski duhovniki ovajajo svoje slovanske duhovske brate pri predstojnikih, ako se kolikor toliko pečajo s slovanstvom. Hudobno! — Kot uzor duhovnika in cerkvenega dostojanstvenika navajajo splitskega škofa dr. Nakića, koji je nekda nekoliko nagnjen na laško stran. Nedeljski „Mattino“ izbruha vso svojo strupenost na hrvatske duhovnike v Dalmaciji, zove tega škofa „buono, pio, mansueto, con alti ideali itd. Novi splitski škof je nekda že začel svoje italijansko delo in razni listi so celo že prinesli vest, da je rimska stolica izdala poseben ukaz cerkvenim predstojnikom v Istri in Dalmaciji, naj posvaré podložno duhovščino ter jej prepovedó ščuvanje proti Italijanom, kajti slovanski duhovniki škelé neki v Petrograd!! Vse lahonske židovske vrane oblačijo se v redovniško obleko ter tožijo nad pomanjkanjem vere in pobožnosti pri — slovanskih duhovnikih! — Ali poznamo vas, hinavci in volkovi v ovčjej koži; poznamo i vaše hudobne namere. Poberite se, Satani

Iz Tolmina se nam piše: — Aleluja — fratres in unum! — poje v predzadnji starej „Soči“ nek cecilijanec nad dosedaj še tajnim odlokom naučnega ministra do deželnih predstojnikov zaradi cerkvene glasbe. Čudoma čudno, kako hitro se cecilijanci zlagajo z okusom naučnega ministra, ko so si bili uni dan v laseh zaradi kongrue; čudoma čudno, kako morejo oči liberalnih Bečanov viditi pezdiranje v zadnjih kotičih prostega ljudstva, med tem ko doma ne otipajo brune 19. § i. dr. Dopisnik našteva marsikatero nedostatke nevedskih dosedajnih orglavcev, ter priporoča, naj se korenito počne pri učiteljskih pripravnicah gojiti dobro cerkveno glasbo po okusu naučnega ministra, in tako po-

množi okvir alijance — p r o t i k o m u ? Dalje pravi dopisnik, da sami cecilijanci neso kos tej svetovnej nalogi; odpravili so sicer že marsikaj slabega (misle morda na Dornbersko produkcijo), toda omenjeni odlok je ob pravem času priskočil na pomoč vrlim cecilijancem. Mi laiki se nadjamo, da doživimo drugo produkcijo tega društva, kjer nam bode kdo izmed narodnjakov pojasnil to tajno vez velikonočnih piruhov: fratres in unum — zunej cerkve. Aleluja.

Pravila „katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“ je vlada potrdila. Veleč. gospod Gregor Einspieler kot načelnik osnovnega odbora sklicuje prvi občni zbor na četrtek dne 17. aprila t. l. v Celovško gostilno pri „Sandwirthu“. Naloga tega zbora bo, da voli stalni odbor. Potem se pa prične delovanje društva. Naravno je, da mi v Trstu osobito dobro pojмимо mučen položaj naših bratov po Koroškem; zato pa čemo živo simpatijo opazovati delovanje novega tega društva.

Učiteljsko društvo za sežanski okraj bode zborovalo v Sežani dne 1. maja t. l. ob 10. uri dop. Vspored: 1. Verifikovanje zapisnika zadnjega zborovanja. 2. Pojasnovanje g. c. kr. okr. šol. nadzornika glede statističnega popisovanja ljudskih šol za 1890. l. 3. Prostovoljno predavanje. 4. Letno poročilo tajnikovo, blagajnikovo in pevovodjevo. 5. Volitev delegatov k občnemu zboru „Zaveze“ v Celji. 6. Volitev društvenega vodstva. 7. Razni nasveti. Odbor.

Županstvo v Naklem doposlalo je „Tržaškemu podpornemu in bralnemu društvu“ z dne 1. t. m. naslednje: „Za pogorelee v Ležecah nabranih in po kaznici semkaj poslanih 7 gld. 90 kr. se je prejelo ter se v imenu dotičnikov izreka iskrena zahvala. — Županstvo v Naklem“. To se v imenu društva naznaja vsem dotičnikom, kateri so v ta namen kaj podarili.

Delaleško gibanje opaža se tudi v Trstu. Minolo nedeljo imeli so delalci shod v Miljah, kojega se je vdeležilo kacic 1000 delalcev. Ni manjkalo mej njimi tudi znane Gerina in Učekarja, katera sta predlagala, naj bi se dnevno delo skréilo na 8 ur in naj se obhaja 1. dan maja kot delalski praznik. Oba predloga sta bila vzprejeta. Govorili so v nedeljo, da menijo zidarji strajkati, ali to se ni zgodilo niti se ne bode, kajti delalci in obrtniki v Trstu je na mnogo boljšem stališču, nego nesrečni rudokopi in tovarniški delalci, prodani židovskim gospodarjem.

Živinska bolezen na nogah goved opazila se je v Lonjerju in pri Lovcu. Dosedaj je bilo že 39 slučajev.

Razpisano je mesto babice za uboge pri sv. Ivanu. Plača 200 gld.; prošnje se vlagajo pri mestnem magistratu do konca tega meseca.

Mrtvoud je zadel 63 letnega težaka Bl. Kozmač; ubozega starčka, slepega, prenesli so v bolnico.

Potuho je dajala 28letna natakarija Franciška Furlan, doma iz Vipave, svojemu ljubčeku, podčastniku Vincencu Grubiču. Grubič je namreč ubežal od vojakov, ter popihal z rečeno ljubico v Videm. Ona mu je preskrbela civilno obleko, uniformo pa skrila v njen kovčeg. Po jednem mesecu vrnila se je dvojica v Trst, kjer so ju takoj zasačili. Ljubčeka so izročili vojaškej oblasti v pest, ljubico pa tukajšnjemu deželniemu sodišču. Dne 11. t. m. morala se je zagovarjati pred sodiščem zaradi dajanja potuhe. Obsodili so jo na tri mesece ječe.

Zavist. Mej Markom Tomažičem in njega ženo Antonijo na jednej, in Viktorjem in Elizabeto Ambrožić na drugej strani neso že delj časa posebno dobri odnošaji. Temu pa je gola zavist kriva. Obe dvojici pripadati namreč krémarskej obrti. Dne 23. decembra hotela je Tomažičevka dati duška svojim čutilom, a ni našla druge

poti do tega plemenitega cilja, nego da je s kamenjem razbila svetilko pred prostori nje konkurentinje. Vrh tega je pa še s palico naklestila Ambrožičevko. Toda redarji niso se čudni ljudje: neso se vjemali z nazori Tomažičevke, kako dajati duška čutilom svojim. Odveli so jo v zapor. Tomažičevka je pa svojeglavno bitje in je še na poti do policije prav pošteno zmerjala in še pridodala, da hoče kupiti revolver in ustreliti Ambrožičevo zakonsko dvojico. To pa zopet ni ugajalo redarjem in so to pretenje objavili dotičnej oblasti. In čudno: tudi deželno sodišče se ni vjemalo z nazori Tomažičevke, temveč pritegnilo nazorom redarjev, ter obsodilo vročerkvno ženo radi zlobnega poškodovanja ptujega blaga, telesnega poškodovanja in nevarnega pretenja na osem mesecev težke ječe.

RAZNE VESTI.

Gibanje delalcev. Na ladijetesalnici v Kieľu na Nemškem odpustili so 1000 delalcev. Na cesarskih srebropopih pri Mansfeldu zaprli so 42 delalcev radi socijalistiškega rovanja.

Moč mode. Znano je, kako si nekatere ženske po mestah in po deželi stiskajo život z moderci ali korseti, da postane njih stas šibkejši in prijetnejši možkim radovednim očem. Zdravniki proti temu radovoljnemu trpinčenju života jako rotopotajo in pisarji ali vse nič ne pomagajo proti trmastej modi, katere se vse ženstvo več ali manj klanja. Zadnji čas napovedali so na Angleškem boj korsetu, isti pa menda ne bode uspešen, menda niti doma. Nek anglež zdravnik je imel nedavno predavanje o škodljivosti korseta ženskemu zdravju, ter je podprl svojo motivacijo s praktičnim poskusom. Pokazal je namreč občinstvu indijskega prasička, ter mu je hotel okoli života obleči moderc. Ali stoprav je zadnjega le nekoliko stisnil, jel je prasiček neusmiljeno kruliti in kričati. Predavatelj je prosil občinstvo zamere rekoč, da je hotel to na živalici vsak dan poskušati. Koliko pač morajo pretrpeti gospe in gospice, katere imajo svoj život cele dni neznansko pretisnjen s korsetom! In vendar vse prenesejo na zahtevanje noše.

Dunajska borsa

Enotni drž. dolg v bankovcih	—	—	gld. 89.15
— v srebru	—	—	89.25
Zlata renta	—	—	110 0
5% avstrijska renta	—	—	102.40
Delnice narodne banke	—	—	342.—
Kreditne delnice	—	—	301.50
London 10 lir sterlin	—	—	119.—
Francoski napoleondori	—	—	9.44
C. kr. cekini	—	—	5.65
Nemške marke	—	—	58 42

Razglas.

Visoko c. kr. namestništvo v Trstu je z odlokom dne 19. februvarja 1890 štv. 2157 III. davk. občini Dolina naprošeno dovoljenje dveh novih letnih semnov dne 16. maja in 11. novembra za živino ter za vse v prostem semenjskem prometu za prodajo dovoljeno blago v vasi Dolini podeljilo.

Županija Dolina pri Trstu,
dne 30. marca 1890.

3-3

Slave.

Lekarna Franzoni

pri „Materi Božji“
v ulici sv. Antona (poleg cerkve).
Velika zaloga vsakovrstnih zdravil.

Zahvala.

Za vse dokaze sočutja med boleznijo in ob smrti naše preljube matere, oziroma tašče in stare matere

Elizabete Anžlovar roj. Jerič,

za podarjene lepe vence in za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu, izrekamo s tem vsem in vsakemu posebej najtoplejšo zahvalo.

V Boljunci, dne 8. aprila. 1890.

Žalujoči ostali.

TRZASKA HRANILNICA

Sprejemlje denarne vloge v bankovcih od 50 noč. do vsacega zneska vsak dan v tednu razen praznikov, in to od 9-12 ure opoldne. Ob nedeljah pa od 10-12 ure dop. Obresti na knjižice. 3%
Plačuje vsak dan od 9-12 ure opoldne. Zneske do 100 gld. precej, zneske preko 100 do 1000 gld mora sodeljati 3 dni, zneske preko 1000 gld. pa 5 dni prej.
Eskomptuje menzije domicilirane na tržaškem trgu po 5/4%
Posojuje na državne papirje avstro-ogrske od 1000 gld. po 5%
višje zneske od 1000 do 5000 gld. v trkočem računu po 4 1/4%
Vse svote po dogovoru.
Daje denar proti vknjiženju na posestva v Trstu. Obresti po dogovoru.
TRST, 15. februvarja 1890. 8-24

Vaše blagorodje!

Priporočam Vam svoje slastne Debrečinske salame in klobase kl. gl. 1.20
Paprika-slanino, zrnato —.64
Rožno papriko 1.—
Liptauski sir —.60
Borovičko lit. 1.—
Konjak (madžarski) lit. 1.80
Sok od jagod (Preiselbeeren-Compot) kil. gl. —.60
V zabojih od 5 kil s poštnim povzetjem.

Z največjim spoštovanjem

4-10 **Gustav Petrovický,**
Miskolecz Ogrska kazinecky utza 18.
Kedor pošlje denar naprej, dobi pošiljatev franco!

Pošilja blago dobro spravljeno in poštne prosto!

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.
priporoča se vljudo pri visoko častiti duhovščini v napravo cerkvenih posod in orodja najnovejše oblike, kot: monstranc, kelihov itd. itd. po najnižji ceni.
Stare reči popravi, ter jih v ognji pozlati in posrebr. Na blagovoljno vprašanje radovoljno odgovarja. 25-16

Pošilja blago dobro spravljeno in poštne prosto!

Snovij za obleke.

Peruvien in Dosking za višje duhovenstvo predpisane snovij za uniforme c. kr. uradnikov, tudi za veterane, gasilna društva, telovadce, livreje,
Sukna za biljarde in igralne mize, loden tudi nepromočljiv za lovske suknje; pralne snovij, v plaidi za potovanje od gl. 4 12 itd. Vse to se dobi ceneje nego kje dru od in najboljše, trpežne kvalitete.

Joh. Stikarofski v Brnu (Brünn)

Največja zaloga Avstro-Ogrske. Vzorec franko. Za gospode krojače knjige z najraznovrstnejšimi in najlepšimi vzorci Pošiljate s povzetjem čez 10 gld franco. Pri mojej stalnej zalogi v vrednosti 200.000 gl. in pri mojej svetovne kupčiji se razume ob sebi da mi ostane mnogo odrezkov; ker pa ne morem razpošiljati uzorcev, vzamem take naročene odrezke rad nazaj, ali jih zamenjam z drugimi, ali pa vrnem donar. Barvo, dolgot in ceno treba je napovedati kadar se naroča take ostanke.
Korespondencija v nemškem, madžarskem, češkem, polskem, italijanskem in francoskem jeziku. 17-20 7

J. PSEPHOFER'S

Apotheke zum „goldenen Reichsapfel“

WIEN — Singerstrasse N. 15 — WIEN.

Kričistilne, nekdanj imenovane univerzalne kroglice, zaslužijo po vsej pravici to poslednje ime, kajti obilo je boleznij, pri katerih so pokazale to kroglice svoj izvrstni učinek. Desetletja sem razširila se to kroglice na vse strani, zapisujejo jih zdravniki in gotovo je malo družin, v katerih ne bi bilo malo zaloge tega domačega pripomočka.
Jedna škatljica z 15 kroglicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljati po povzetju 1 gld. 10 kr.
Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati porto, in stane: 1 zavitek kroglice 1 gld 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr.; 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kot jeden zavitek se ne pošilja).

Prosimo, da se izrečno zahteva

„J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis J. Pserhofer v rdečih pismenih, katerega je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja 1 posode 40 kr., prosto poštne 65 kr.
Trpotčev sok, proti kataru, hripavosti, krčnemu kašlju itd. 50 kr.
Amerikansko mazilo za trganje 1 gld. 20 kr.
Prah proti potenju nog, škatljica 50 kr., poštne prosto 75 kr.
Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštne prosto 65 kr.
Življenska esenca (Pražke kapljice) proti pokvarjenemu želodcu, slabemu prebavljenju, steklenica 22 kr.
Angleški čudežni balzam, steklenica 50 kr., mala stekleničica 12 kr.
Fijakerski prašek, proti kašlju itd. 1 škatljica 35 kr., poštne prosto 60 kr.
Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešuje rast las, škatljica 2 gld.
Univerzalni plašter prof. Stendela, domače sredstvo proti ranam, ulesom itd., posode 50 kr., poštne prosto 75 kr.
Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, izvrstno domače sredstvo proti posledicam slabe prebave, 1 zavitek 1 gld.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge farmacevtske specialitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene. 10-12

Razpošiljanja po pošti se točno odpravljajo proti gotovem ali povzetju.
Pri dopošiljati denarja po poštni nakaznici, stane porto dosti manj kakor po povzetju. 7-12

Vaše blagorodje!

Usojam si Vam priporočati svoj ogrski desertni sir (izvrstni ovčji sir s karpatskih pašnikov) v ploščah in najfinijem zaviku in v originalnih poštnih zabojih od 5 kil, v katerem je 72 komadov za 4 gld. 80 kr. n. vr., po poštnem povzetju franco po celej Avstriji.

Prosim, da se ne zamenja moj Liptauski ovčji sir s karpatskih pašnikov se sličenim dunajskim, zvonakovskim in manjškim pivskim sirom, kateri je iz kravjega mleka.

Z največjim spoštovanjem

Gustav Petrovický,

10-4 Miskolecz, Ogrska, kazinecky utza 18.

Suknene stvari

razasilje za gotovo ili pouzetjem za jako jeftine cene i samo dobre vrsti

3.10 m. za 1 odieto samo	for. 3.30
3.10 " " " "	4.60
3.10 " " " "	6.80
3.10 " " " fino	12.—
3.10 " " " vrlo fino	15.—
2.10 " " " za kaput fino	6.—
2.10 " " " vrlo fino	9.—
1.00 " darovac	for. 2.20-3.20
6.30 " kangarn za prati	for. 2.80

Tvornica i skladišće sukna

E. Flusser u Brnu

Dominikanski trg 8.

Uzorci badava i franko.

5-20-10

La Filiale della Banca Union TRIESTE

s' occupa di tutte le operazioni di Banca e Cambio - Valute.

a) Accetta versamenti in Conto corrente, abbonando

PER BANCNOTE:	PER NAPOLEONI:
3% c. prev. di 5 g. ni	2 1/4% c. prev. di 20 g. n
3 1/2% " " " 12 " "	3 " " " 40 " "
3 1/2% " " " 4 mesi fisso	3 1/4% " " " 3 mesi
3 1/2% " " " 6 " "	3 1/2% " " " 6 " "

Il nuovo tasso d'interesse principierà a decorrere sulle lettere di versamento in circolazione dal 1 e 8 Marzo 1890 a seconda del relativo preavviso.

In Banco giro abbonando il 2 1/4% d'interesse annuo sino a qualunque somma; prelevazioni sino a f. 20,000, a vista verso chèque; Importi maggiori preavviso avanti la Borsa. — Conferma dei versamenti in apposito libretto.

Conteggia per tutti i versamenti fatti a qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo giorno.

Assume per propri correntisti l'incasso di conti di piazza, di cambiali per Trieste, Vienna, Budapest ed altre principali città, rilascia loro assegni per queste piazze, ed accorda loro la facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.

b) S'incarica dell'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise, nonché dell'incasso di assegni, cambiali o coupons, verso 1/8% di provvigione.

c) Accorda ai propri committenti la facoltà di depositare effetti di qualsiasi specie, e ne cura gratis l'incasso dei coupons alla scadenza.

d) Vende le Lettere di pegno 4 1/4% e 5% della Banca Commerciale Ungherese di Pest e le lettere di pegno 4% dell'i. r. priv. Banca Ipotecaria austriaca di Vienna. 8-24

Trieste, 24 Febbrajo 1890.

Najboljša 5-40

Brnska sukna

razpošilja po originalnih tovarniških cenah tovarna finega sukna

Sigel-Imhof
v Brnu.

Za elegantno pomladno in poletno moško obleko zadosti je 1 odrezek v dolgoti 3-10 metra, to je 4 Dunajski vatli 1 odrezek iz pristne ovčje volne volja:

1 gld. 4.80 iz navadne
1 gld. 7.75 iz fine
1 gld. 10.50 iz jako fine
1 gld. 12.10 iz najfinejše

Nadalje so v največji izbiri: s svilu pretkana grebenasta sukna, blago za ogrtače, loden za lovec in turiste, peruvienne in tosking za salonsko obleke, prepisana sukna za gg. uradnike, blago iz sukana za moške in dečke, ki se sme prati, pristna pique-gilet-blaža itd. — Za dobro blago, natančno odgovarjajoče in točno dopošiljatev se jamči. Uzorci zastoj i franko.